

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2017r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: J. P. (1)

przeciwko: (...) Spółka z o.o. w R.

o stwierdzenie nieważności i uchylenie uchwał

I. stwierdza nieważność punktu 2 uchwały nr 2/III/2015z dnia 9 marca 2015r. (...) sp. z o.o. w R. o ustanowieniu pełnomocnika w osobie H. P. do zawierania umów imieniem spółki (...) sp. z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. do sprzedaży w/w udziałów z innymi osobami, w tym z członkami zarządu spółki (...) sp. z o.o.

II. uchyła punkt 1 w/w uchwały o zezwoleniu na zbycie przez spółkę (...) sp. z o.o. z siedzibą w R. (...) udziałów o wartości nominalnej po 500,00zł (słownie: pięćset złotych) każdy w kapitale zakładowym spółki pod firmą Przedsiębiorstwo Usług (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. (...) za cenę nie niższą niż 2000,00zł (słownie: dwa tysiące złotych) za 1 udział – w terminie 1 roku od daty podjęcia uchwały, nie później jednak niż do dnia 9.03.2016r. oraz uchwałę nr 3/III/2015r. z dnia 9 marca 2015r. w/w NZW o upoważnieniu zarządu spółki (...) sp. z o.o. do wykonania Uchwały z dnia 9 marca 2015r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R. w przedmiocie zezwolenia na zbycie (...) udziałów o wartości nominalnej po 500,00zł (słownie: pięćset złotych) każdy w kapitale zakładowym spółki pod firmą Przedsiębiorstwo Usług (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w R. (...), za cenę nie niższą niż 2 000,00zł (słownie: dwa tysiące złotych) za 1 udział – w terminie 1 roku od daty podjęcia uchwały, nie później jednak niż do dnia 9.03.2016r.

III. zasądza od pozwanej (...) spółki z o.o. w R. na rzecz powoda J. P. (1) kwotę 14.935,75zł (czternaście tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych, siedemdziesiąt pięć groszy) tytułem kosztów procesu

IV. zarządza zwrot powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwoty 841,25zł (osiemset czterdzieści jeden złotych, dwadzieścia pięć groszy) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wydatki

V. zarządza zwrot pozwanemu od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwoty 3.000zł (trzy tysiące złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki na wydatki

VI. zarządza zwrot powodowi od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Rzeszowie kwoty 2.000zł (dwa tysiące złotych) tytułem nienależnej opłaty od pozwu.

Uzasadnienie wyroku z dnia 12.01.2018r.

Powód J. P. (1) wniósł przeciwko pozwanej (...) sp. z o.o. w R. o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) z dnia 9.03.2015r. w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika do zwarcia umów sprzedaży udziałów w spółce (...) sp. z o.o., ewentualnie uchylenie tej uchwały, jak również uchylenie uchwał nr (...) pkt 1 i nr (...) w przedmiocie wyrażenia zgody na zbycie przez spółkę (...) udziałów za cenę nie niższą niż 2.000zł za jeden udział oraz upoważnienia zarządu spółki (...) do powyższej czynności. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż w spółce istnieją konflikty, został pozbawiony w dniu 10.12.2012r. funkcji członka zarządu i jako wspólnik mniejszościowy utracił wpływ na działalność spółki. Spółka podejmowała czynności niekorzystne dla spółki od strony finansowej bez wiedzy powoda, powód próbował ze spółki wystąpić, niemniej propozycja spłaty powoda była nie do przyjęcia przez powoda jako rażąco zaniżona dla niego od strony finansowej, tj. bez zachowania wartości rynkowej spłaty udziałów czy umorzenia ich za wynagrodzeniem. Z drugiej strony (...) spółki (...) odmówili nabycia od powoda jego udziałów, zasłaniając się brakiem środków finansowych. Zaskarżone uchwały godziły w interes spółki i miały na celu pokrzywdzenie wspólnika poprzez określenie wartości zbywanych udziałów w sposób rażąco zaniżony. Uchwała nr (...) w pkt 2 była nadto nieważna, bowiem naruszała przepis art. 238 § 2 i 239 §1 ksh. Większościowy udziałowiec w postaci spółki jawnej nie był w ogóle reprezentowany na NZW, na którym podjęto w/w uchwałę, nieobjętą porządkiem obrad, w istocie uchwały zostały podjęte przez mniej niż 1 % kapitału zakładowego pozwanej spółki z wykorzystaniem minimalnej przewagi formalnej. W wykonaniu zaskarżonych uchwał pozwana spółka zbyła 771 udziałów: 300 na rzecz wspólników tej spółki: J. K. (1), 300 na rzecz A.k.i 171 na rzecz spółki jawnej (...), której wspólnikami są J. i A. K. (1), a transakcja ta miała charakter wyprowadzenia majątku przy powiązaniach osobowych między spółką zbywającą udziały a osobami nabywającymi oraz spółką, której udziały zostały zbyte. Wartość sprzedaży jednego udziału jest rażąco zaniżona, bowiem bazuje na cenie ich nabycia sprzed 10 lat, a nie rzeczywistej wartości, zarząd nie powołał biegłego w celu wyceny ich wartości, nie poinformował powoda jako wspólnika mniejszościowego na NZW, jaka jest przyczyna wyrażenia zgody na zbycie udziałów. Uchwały te godzą w interes spółki, gdyż pomniejszają jej majątek oraz mają na celu pokrzywdzenie wspólnika mniejszościowego, gdyż prowadzą do transferowania zysku i majątku do innego podmiotu, który to podmiot jest tożsamy z podmiotem zbywającym w kontekście powiązań osobowych.

W odpowiedzi na pozew (k. 334-341) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Uzasadnił, iż NZW zostało prawidłowo zwołane i było zdolne do podjęcia uchwał, uchwały zostały podjęte zgodnie z zasadą ich podejmowania wynikającą z ksh i umowy spółki, a zatem fakt, iż na zgromadzeniu nie był reprezentowany największy udziałowiec, był bez znaczenia dla ważności tej uchwały. Zaprzeczył, by A. i J. K. (1) jako wspólnicy pozwanej spółki działali w celu pokrzywdzenia tej spółki oraz powoda jako mniejszościowego wspólnika, zaprzeczył działaniom konkurencyjnym zarzucanym przez powoda A. i J. K. (1). Uzasadnił podejmowanie przez aktualny zarząd czynności mających na celu poprawę sytuacji finansowej w spółce. Wskazał, iż niedopuszczalnym było zaskarżenie jako nieważnej jednego tylko z punktów uchwały, a nie całej uchwały, a ustanowienie pełnomocnika w punkcie 2 mimo niewskazania tego w porządku obrad było immanentnym składnikiem ustalonego przez zarząd porządku obrad w postaci wyrażenia zgody na zbycie udziałów. Zarzucił, iż powód nie wskazał żadnego dowodu co do tezy o rażącym zaniżeniu minimalnej ceny sprzedaży udziałów, która to cena zdaniem pozwanego kształtuje się na poziomie cen rynkowych. Uchwały nie zagrażają ani interesom majątkowym ani korporacyjnym powoda jako mniejszościowego wspólnika.

W odpowiedzi (k. 361- 369) powód podtrzymał swe stanowisko i zawniósł dowód z opinii biegłego na okoliczność wyceny wartości udziałów objętych zaskarżonymi uchwałami.

Bezspornym w sprawie było, że na NZW zwołanym przez zarząd spółki w dniu 9.03.2015r. obecni byli: powód posiadający 3 udziały, A. K. (1) i J. K. (1) posiadający po 3 udziały każdy w pozwanej spółce, a większościowy udziałowiec: (...) J. K., A. K., J. P. sp.j. posiadający 15.261 udziałów nie był obecny, nie był przez nikogo reprezentowany. Poza sporem było, iż J. K. (1) i A. K. (1) jako mniejszościowi udziałowcy w pozwanej spółce byli jednocześnie członkami zarządu tej spółki, posiadali też udziały w spółce (...) sp. z o.o. jako wspólnicy tej spółki: każdy po 456 udziałów. (...) spółki (...) była również pozwana spółka, dysponując ilością (...) udziałów (wspólnik

większościowy). Zgodnie z umową pozwanej spółki do wyłącznej kompetencji ZW należało wyrażenie zgody na zbycie udziałów w innej spółce, uchwały na ZW zapadały zwykłą większością głosów w sprawach nieuregulowanych odmiennie przez ksh, a na każdy udział przypadają 1 głos (dowód: Umowa spółki §13 i 14 k. 53-57). Poza sporem było, iż powód będąc obecny na NZW w dniu 9.03.2015r. złożył sprzeciw co do pojętych uchwał, bowiem zaskarżone uchwały zostały podjęte głosami A. K. (1) i J. K. (1). Zawiadomienia o zwołaniu NZW z daty 18.02.2015r. obejmowały porządek obrad, w którym wskazano m.in. na podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenie na zbycie przez spółkę (...) sp.z o.o. (...) udziałów o wartości nominalnej po 500zł każdy w spółce P. (...) sp. z o.o. w R. za cenę nie niższą niż 2.000zł za 1 udział w terminie 1 roku od daty podjęcia uchwały, nie później jednak niż do dnia 9.03.2016r. oraz podjęcie uchwały w sprawie upoważnienia zarządu spółki (...) do wykonania tejże uchwały (dowód: zawiadomienie k. 223). Przedmiotowe uchwały o takiej właśnie treści zostały podjęte na w/w zgromadzeniu, przy czym Uchwała nr (...) została podjęta w 2 punktach: 1. Zezwolenie na zbycie, 2. Ustanowienie pełnomocnika w osobie H. P. do zawarcia umów imieniem spółki (...) sp.z o.o. w R. do sprzedaży w/w udziałów z innymi osobami, w tym z członkami zarządu spółki (...) sp.z o.o. (dowód: protokół NZw k. 245- 246, Uchwały nr 2 i 3 k. 248-49). W wykonaniu w/w uchwał w dniu 17.03.2015r. (...) sp. z o.o. w R., reprezentowana przez H. P., pełnomocnika powołanego zaskarżona uchwałą, sprzedała spółce (...) K. J. K. sp. j. w R. , której wspólnikami byli A. K. (1) i J. K. (1) 171 udziałów w spółce (...) po 2.000zł, tj. za łączną kwotę 342.000zł. W tej samej dacie i w ten sam sposób zostały sprzedane: 300 udziałów J. K. (1) oraz 300 udziałów A. K. (1) za cenę 600.000zł za każdą transakcję. Łącznie spółka uzyskała z tytułu 3 umów sprzedaży kwotę 1.542.000zł, która to kwota została przez nabywców zapłacona pozwanej spółce w drodze przelewów bankowych w dacie zawarcia umów sprzedaży. (dowód: wpływy na rachunek k. 275, 276, 285, umowy zbycia udziałów: k. 277, 280 i 283)

Wartość rynkowa 1 udziału w spółce (...) w dacie podjęcia uchwały o ich zezwoleniu na zbycie oraz upoważnieniu zarządu do ich zbycia wynosiła 3.627zł, co oznacza, iż gdyby za powyższą kwotę została zbyta wskazana w uchwale ilość udziałów spółka uzyskałaby z tytułu takiej transakcji kwotę 4.972.617 zł , zaś przeliczając w/w ilość udziałów za cenę wynikającą z uchwały 2000 zł, dałoby to kwotę 2.742.000 zł. Zestawiając cenę udziału, za jaką spółka udzieliła zgody na zbycie i de facto po której to cenie minimalnej zbyła udziały z w/w wartością rynkową cena ustalona w uchwałach i po której udziały zostały sprzedane wynosiła 55% in minus wartości rzeczywistej udziałów. W efekcie zaskarżonych uchwał i w ich częściowym wykonaniu spółka nie uzyskała realnie kwoty łącznie 1.254.417zł, zaś została pozbawiona na skutek w/w uchwał możliwości pozyskania dalszej kwoty 976.200 zł, przy założeniu, iż doszłoby do sprzedaży reszty udziałów za wskazaną w uchwałach cenę 2000 zł za udział: transakcje sprzedaży z daty 17.03.2015r. obejmowały zbycie łącznie 771 udziałów, gdy uchwały spółki zezwalały na zbycie 1371 udziałów. Sprawozdania finansowe spółki za rok 2014 wykazało stratę netto w kwocie 429.171,96zł. Rachunek przepływów pieniężnych za powyższy rok obrotowy wykazał zmniejszenie stanu środków pieniężnych o sumę 75.495,01zł. Porównując powyższy wynik z poprzednim rokiem obrotowym, strata ta uległa znacznemu zmniejszeniu: strata za rok obrotowy 2013 wyniosła 1.775.051,15zł. Sprawozdanie finansowe za rok 2014 zostało poddane badaniu biegłego rewidenta, który stwierdził, iż nie zachodzą żadne wątpliwości w przedmiocie możliwości kontynuacji przez spółkę działalności gospodarczej w 2015r. w mniejszym zakresie niż w 2014r. Ponadto z raportu z badania niniejszego sprawdzania wynika, iż za badany rok 2014r. nastąpił wzrost przychodów ze sprzedaży, które to przychody wzrastały szybciej niż koszty działalności i operacyjnej, co spowodowało zmniejszenie straty na sprzedaży o 3,1% w porównaniu z rokiem 2013. Pozostałe przychody operacyjne uległy zwiększeniu o 73,2%, pozostałe koszty zmniejszyły się o 86,4%. Wskaźniki płynności finansowej w spółce nie wskazywały na występowanie istotnych zakłóceń w terminowym regulowaniu zobowiązań, a wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej zbliżający się do 1 sygnalizował, że prawie całość zobowiązań wobec dostawców ma pokrycie w należności od odbiorców. Aktualna sytuacja w spółce uzasadniała tezę braku poważnego zagrożenia dla kontynuacji działalności w roku następnym, jednak niezbędna powinna być kontrola poziomu kosztów bieżących w celu optymalizacji wyniku finansowego i poprawy wskaźników rentowności (dowód: sprawozdanie finansowe za okres obrotowy 1.01.-31.12.2014r. wraz z informacją dodatkową i opinią niezależnego biegłego rewidenta k. 138 - 195).

Co do wartości rynkowej udziałów została ona ustalona przez biegłego sądowego B. G. (1) w opinii pisemnej (k. 711-823), opinii uzupełniającej (k. 894- 908) oraz ustnie na rozprawie (k. 938-939/2) po ustaleniu przez biegłą sądową W. G. (1) bilansu spółki, tj. stanu aktywów i pasywów według wartości bilansowej na dzień podjęcia uchwały:

9.03.2015r. (dowód: opinia biegłej k. 633-646). Biegła W. G. urealniła na te datę stan majątku spółki (...) w zakresie zarówno aktywów jak i pasywów, tj. urealniła wartość środków obrotowych oraz istnienie zobowiązań. Pomniejszyła pozycję zapasów z uwagi na ich niepełnowartościowość. Wartość udziału została urealniona ostatecznie przez biegłego B. G., rzeczoznawcy majątkowego, według metody skorygowanych aktywów netto jako najbardziej właściwej przy podejmowaniu decyzji o sprzedaży udziałów w innej spółce. Metoda ta polega na oszacowaniu przez rzeczoznawcę majątkowego środków trwałych, co w przypadku spółki (...) jest celowe z uwagi na jej strukturę własnościową, której główny majątek stanowią nieruchomości. W przypadku przedmiotowych transakcji sprzedaży zważywszy na powiązania osobowe w spółce sprzedającej z nabywcami udziałów była możliwość oszacowania majątku spółki (...) według tej metody jako odzwierciedlającej rzeczywistą rynkową wartość udziału poprzez fakt, iż każdy ze wspólników spółki z o.o. ma prawo wglądu do dokumentów finansowych spółki (art. 212 § 1 ksh), a skoro wspólnikami w spółce (...) byli A. i J. K. (1), mieli zatem dostęp do takich dokumentów, co umożliwiało im powołanie rzeczoznawcy majątkowego do oszacowania aktywów spółki według ich wartości rynkowej zanim zostały podjęte sporne uchwały. W przypadku sprzedaży udziałów, posiadanych w innej spółce metoda szacowania udziałów według wartości bilansowej nie jest właściwa, gdyż zbywcy powinno zależeć na sprzedaży udziału po jak najwyższej kwocie, natomiast korzysta się z niej dla celów podatkowych z uwagi na podatek, płacony od wartości sprzedanych udziałów, niemniej porównując obie te korzyści dla sprzedawcy korzystniejsza była sprzedaż po jak najwyższej cenie kosztem zwiększonego podatku. Mając na względzie, iż nieruchomości w spółce (...) zostały wprowadzone do bilansu tej spółki w 2013r., wartość bilansowa ceny nabycia nieruchomości do roku 2015r. została mocno zamortyzowana o tzw. coroczny współczynnik amortyzacji, choć biorąc pod uwagę wartość bilansową nieruchomości na rok 2014r, mimo upływu 10 lat, wartość ta pozostawała wciąż na plusie. (dowód: opinia ustna biegłego B. G. k. 938-939)

H. P. jest ciotką J. i A. K. (1) i jednocześnie wieloletnim pracownikiem spółki w charakterze dyrektora przedsiębiorstwa i prokurentem spółki. Ma również upoważnienie w spółce do przelewania pieniędzy na ZUS od kierowców wykonujących zlecenia na rzecz spółki w ramach prywatnej działalności. Obecnie spółka zwiększyła zatrudnienie z uwagi na zwiększone przychody, a rok 2015 zakończył się zyskiem. J. i A. K. (1) jako wspólnicy pozwanej spółki proponowali zakup od powoda jego udziałów za kwotę ponad milion złotych, na co powód nie wyraził zgody. Na zakup udziałów w spółce (...) i A. K. (1) zaciągnęli kredyt w banku (...) i na zabezpieczenie tego kredytu zastawili lokaty bankowe. (dowód: zeznania pozwanych i powoda k. 395-398, 399-402). Sąd nie dał wiary opinii biegłej W. G. złożonej ustnie na rozprawie w zakresie uzasadnienia dla wyboru jako właściwej metody szacowania wartości udziałów w innej spółce: według wartości bilansowej. Biegła ta nie była rzeczoznawcą majątkowym, po drugie: ostatecznie w końcowej części ustnej opinii wskazała, iż decyzja co do wyboru najwłaściwszej metody szacowania należy do spółki sprzedającej, która to spółka może narzucić biegłemu rewidentowi, według jakiej metody ustalić tę wartość. Powyższą tezę w sposób logiczny i stanowczy rozszerzył biegły B. G. (1) wręcz wskazując i uzasadniając logicznie, dlaczego właściwą metodą w tej sprawie była metoda szacowania udziału skorygowanych aktywów netto (jedna z metod ustalania wartości rynkowej udziałów), a nie dochodowa czy wg wartości bilansowej.

Sąd nie dał wiary i pominął w swych ustaleniach treść opinii biegłego sądowego B. G. pisemnej (k. 529 i następne), opinii uzupełniającej (k. 611-615) i ustnej (k. 622-624), albowiem wbrew zleceniu sądu udzielały one odpowiedzi o wartości 1 udziału na datę 31.12.2014r., gdy tymczasem zadaniem biegłego było ustalenie tej wartości na dzień 9.03.2015r. Ponadto biegły w swej pierwotnej opinii wartość 1 udziału ustalił poprzez wyciągnięcie średniej arytmetycznej wartości ustalonej według 2 metod: bilansowej i skorygowanych aktywów netto, a powyższą decyzję uzasadnił w sposób zupełnie nieprzekonywujący: że w ten sposób szacuje wartości udziałów na zlecenie sądów rejestrowych. Ostatecznie w nowej opinii przyjął jako jedyną właściwą dla tej sprawy metodę skorygowanych aktywów netto, uzasadniając ustnie swój wybór, co sąd w całości uwzględnił jako wiarygodny dowód. Ponieważ pierwotna opinia została wydana wbrew treści zlecenia sądu, sąd w całości ją pominął jako nieprzydatną dla rozstrzygnięcia.

Sąd nie dał wiary opinii biegłego sądowego przedłożonej przez pozwanego przed ostatnią rozprawą (k. 882-887). Została ona wydana na potrzeby innego postępowania, tj. w kontekście badania przez organa ścigania zarzutu przestępstwa działania na szkodę spółki (art. 296 kk). Sąd w niniejszym postępowaniu cywilnym przeprowadził we własnym zakresie dowód z opinii biegłych sądowych, umożliwiając tym samym stronom złożenie zarzutów do tych

opinii, jak również zweryfikowanie ich bezpośrednio przez sąd w procesie cywilnym poprzez zadanie pytań biegłym na rozprawie celem wyjaśnienia wszelkich wątpliwości sądu co do wydanych opinii. Tymczasem opinia w sprawie karnej wydana wprawdzie również przez biegłego sądowego: A. W. (1), niemniej z uwagi, iż wydano ją na etapie postępowania przygotowawczego w sprawie karnej, w dodatku nie przeciwko konkretnej osobie, była niewiarygodna z tego względu, że nie było możliwości zweryfikowania jej poprawności przez sąd i strony postępowania. Ponadto w treści tej opinii biegły wskazał, iż została wydana według metody najprostszej, lecz odbiegającej od rzeczywistej wartości udziału z uwagi na brak wyceny majątku trwałego dokonanej przez rzeczoznawcę posiadającego stosowne do tego uprawnienia. Stąd też biegły ustalił wartość udziału w spółce (...) według wartości księgowej netto i to na dzień 31.12.2014r., która to wartość dała kwotę 1991,49zł netto jednego udziału. Biegły A. W. (1) jest biegłym rewidentem, nie ma uprawnień i kompetencji do szacowania majątku trwałego. Sąd nie brał pod uwagę przy ustalaniu wartości udziału dokumentu prywatnego w postaci opinii biegłego rewidenta z dnia 2.03.2015r. J. K. (3) (k. 405- 407). Powyższy dowód oczywiście wykazywał okoliczność, że zarząd pozwanej spółki przed przystąpieniem do podjęcia uchwały o zezwoleniu na zbycie udziałów zlecił biegłemu rewidentowi wycenę wartości udziału w spółce (...), co wskazuje, iż uchwały podjęte w dacie 9.03.2015r. zostały podparte takową wyceną, niemniej dowód z tego dokumentu nie dowodził wartości tego udziału. Zważyć bowiem należy, iż wartość tę biegły rewident ustalił na 31.12.2014r., na polecenie udziałowców pozwanej spółki (...), tj. by wykonać to według wartości księgowej. Metoda ta ostatecznie została uznana przez biegłego w niniejszej sprawie sądowej, a w ślad za nim przez sąd w niniejszym postępowaniu za niewłaściwą dla oceny zaskarżonych uchwał i wynikających z nich transakcji sprzedaży.

Sąd nie dał wiary zeznaniom A. i J. K. (1), iż przyczyną podjęcia spornych uchwał, a w konsekwencji sprzedaży udziałów była konieczność utrzymania płynności finansowej pozwanej spółki w związku z niekorzystnymi dla spółki transakcjami w postaci kontaktów biznesowych ze spółką (...) Ukraina sp. z o.o. z roku 2013 (szczegółowy opis wyprowadzenia majątku przedstawiony w zeznaniach J. K. (1) k. 400). Nie były prawdziwe zeznania pozwanego, iż sprzedaż udziałów miała na celu zredukowanie straty w wysokości 1.700.000zł poniesionej przez spółkę za rok obrotowy 2013. Przeczy temu sprawozdanie finansowe spółki za rok 2014, które sąd przytoczył w ustaleniach faktycznych, które wręcz wskazuje na znacząco istotną w porównaniu z rokiem 2013 poprawę kondycji spółki, a już na pewno wskazuje, że nie było nawet ryzyka utraty płynności finansowej.

Sąd oddalił w d. pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadka A. W. na okoliczność wartości udziału w (...). Ten środek dowodowy był niedopuszczalny jako że teza zawnioskowana przez pozwanego wymagała opinii biegłego sądowego jako obejmująca wiedzę specjalną, ponadto treść opinii wydana przez w/w osobę była sądowi znana, zatem dowód ten zmierzał wyłącznie do zwłoki w rozpoznaniu sprawy.

Sąd nie czynił ustaleń odnośnie rzeczywistych przyczyn konfliktu między powodem a pozostałymi wspólnikami pozwanej spółki jako zbędne dla rozstrzygnięcia sprawy. Materiał dowodowy bowiem wystarczał do w/w ustaleń, by ocenić na ich podstawie ważność uchwały oraz podstawy do ich uchylecia.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 238 §2 ksh w zaproszeniu na ZW należy podać szczegółowy porządek obrad. Zgodnie z art. 239 §1 ksh w sprawach nieobjętych porządkiem obrad nie można powziąć uchwały, chyba że cały kapitał zakładowy jest reprezentowany na zgromadzeniu, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego powzięcia uchwały. Nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu co do powzięcia uchwały pkt 2, niemniej wystarczającą przesłanką do zakazu jej podjęcia na podst. art. 239 §1 ksh było, że nie był na ZW reprezentowany cały kapitał. Wbrew zeznaniom pozwanego w zaproszeniu na NZW z daty 18.02.2015r. nie był wskazany w porządku obrad wybór pełnomocnika do sprzedaży w imieniu spółki (...) udziałów w spółce (...) na rzecz m.in. członków zarządu spółki (...), co wynika z treści zawiadomienia (k. 223). Nie był też reprezentowany na NZW w dacie 9.03.2015r. większościowy udziałowiec tj. (...) J. K., A. K., J. P. sp.j. w R., którego głos miałyby przesądzające znaczenie niezależnie od głosu pozostałych wspólników, zważywszy na rozkład udziałów poszczególnych wspólników. Niewątpliwie zatem podjęcie uchwały nr (...) w pkt 2 o ustanowieniu pełnomocnika w osobie H. P. do zawarcia umów sprzedaży m. in. z członkami zarządu spółki (...) naruszał przepis art. 239 §1 ksh w zw. z art. 238 §2 ksh. Nie ma racji pozwany twierdząc, iż wybór pełnomocnika

do sprzedaży udziałów był oczywistą konsekwencją wskazanego w zaproszeniu porządku obrad w postaci wyrażenia zgody i upoważnienia zarządu na sprzedaż udziałów. Sprzedaż udziałów może przecież nastąpić na rzecz osoby trzeciej, wówczas pełnomocnik nie jest potrzebny. Ustanowienie pełnomocnika zgodnie z przepisami art.210 § 1 ksh było konieczne w przypadku sprzedaży udziałów osobom będącym jednocześnie członkami zarządu pozwanej spółki. Zatem można postawić tezę, iż powód został zaskoczony powyższą uchwałą, która co najmniej sugerowała, że spółka zamierza sprzedać udziały J. i A. K. (1), członkom zarządu jak i (...) spółki (...), będącym jednocześnie (...) spółki (...) oraz wspólnikami nabywcy części udziałów spółki (...), jak i ostatecznie nabywającymi pozostałą część udziałów jako osoby fizyczne (transakcja między tymi samymi osobami).

Uchwała ta, naruszając wyżej wskazany przepis art. 239 § 1 ksh była nieważna, zdaniem sądu, nawet bez konieczności badania, czy jej podjęcie bez obecności całego kapitału miało (mogło mieć) wpływ na jej treść, co potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych. (por. SA Wrocław I ACa 34/15, SA w Warszawie I ACa 265/12, III CSK 85/09, II CNP 82/08, I CSK 362/08, II CSK 300/12). Sąd nie podziela poglądów przeciwnych temu orzecznictwu (por. II CSK 163/07, IV CSK 186/12, III CSK 477/04, II CSK 163/07, I CSK 510/08, I CSK 253/08, V CSK 285/07, I CKN 243/98), bowiem przepis art. 239 §1 ksh, będącym przepisem bezwzględnie obowiązującym, nadto w sposób jednoznaczny zakazuje podejmowania co do zasady jakichkolwiek uchwał nieobjętych porządkiem obrad, choć w okolicznościach niniejszej sprawy proporcja udziałów poszczególnych wspólników wskazuje, że nieobecność większościowego udziałowca na NZW, gdzie podjęto zaskarżony punkt 2 uchwały, miała przesądzające znaczenie do jej podjęcia czy też nie, zatem w/w uchylenie art. 239 § 1 ksh co najmniej mogło mieć wpływ na treść pkt 2 uchwały. Tym samym powództwo ewentualne o uchylenie punktu 2 w/w uchwały wobec stwierdzenia jej nieważności nie podlegało badaniu w niniejszym postępowaniu. Dodać jeszcze należy, iż punkt 2 zaskarżonej uchwały z uwagi na jego treść miał charakter na tyle samodzielny, że dopuszczalnym było stwierdzenie jego nieważności, niezależnie od oceny ważności punktu 1 w/w uchwały, co dopuszcza orzecznictwo SN.

Przechodząc do oceny prawnej powództwa o uchylenie punktu 1 uchwały nr (...) oraz uchwały nr (...), wywiedzonego z art. 249 §1 ksh zdaniem sądu uchwały te były sprzeczne z dobrymi obyczajami. Tym dobrym obyczajem było, by wspólnicy pozwanej spółki nabywający jako osoby fizyczne, a jednocześnie (...) spółki jawnej (...), która również takie udziały nabywała, a jednocześnie będący wspólnikami (...), dokonali przed podjęciem uchwały oszacowania realnej wartości udziałów, choćby z tego względu, by transakcja między podmiotami jednoznacznie powiązаныmi osobowo nie budziła żadnych wątpliwości co do jej celu, a tym samym legalności. Chodzi o to, by właśnie w takiej transakcji zachować pełną transparentność, zwłaszcza że z uwagi na powiązania kapitałowe i osobowe zbywcy i nabywców transakcja ta nie mogła podlegać prawom runku : na wolnym rynku cena podlega negocjacji, tu zaś o negocjacji ceny nie mogło być mowy. A. i J. K. (1) mieli dostęp do sprawozdania (...) spółki (...) jako jej wspólnicy, a zatem wycena wartości tej spółki była możliwa przez nich do wykonania. Mając na względzie strukturę majątkową pozwanej spółki (przeważająca część środków trwałych w postaci nieruchomości) powinni oni wiedzieć jako wspólnicy tej spółki oraz jej członkowie zarządu (odpis z KRS k. 197- 200), iż realna wartość spółki (...) jest wyższa niż wartość bilansowa, ponadto stanowiąc zarząd w pozwanej spółce dokonywali transakcji sprzedaży majątku tej spółki, a zatem zobowiązani byli działać przy podejmowaniu spornych uchwał wyłącznie w interesie tej spółki, a nie w interesie podmiotów nabywających te udziały. Z punktu widzenia interesów nabywców udziałów korzystnym był zakup udziałów po jak najniższej cenie, co oczywiście pozostawało w sprzeczności z interesem majątkowym spółki sprzedającej udziały. Uchwały jednak były podejmowane przez wspólników spółki sprzedającej i z punktu widzenia wyłącznie interesów tej spółki podlegały ocenie w tej sprawie. Uchwały godziły zatem w interes pozwanej spółki, skoro stanowiły zgodę na sprzedaż udziałów po rażąco zaniżonej cenie (za taką sąd uznał cenę minimalną o 55 % niższą niż wartość rzeczywista), pozbawiając tym samym spółkę przychodów finansowych w istotnej wysokości: 1.254.417zł mając na względzie już tylko dokonaną transakcję sprzedaży oraz potencjalnych dalszych przychodów w wysokości 976.200 zł, mając na względzie sprzedaż reszty udziałów, objętych zaskarżonymi uchwałami. Nie potwierdziła się teza pozwanych, iż sprzedaż ta miała na celu ratowanie spółki, nie twierdził też pozwany, że nie było możliwości sprzedaży udziałów po cenie wyższej, niż wynikająca z uchwały, nie twierdził, że nie było kupców na te udziały poza wspólnikami czy ich spółką jawną. Ewidentnie chodziło zatem o sprzedaż tych udziałów do własnych podmiotów bądź samym sobie. Ponadto zaskarżone uchwały krzywdziły również i powoda. Historia współpracy wspólników wskazuje na długoletni

konflikt między nimi w spółce, który trwa do dziś. Powództwo o rozwiązanie spółki zostało przez sąd prawomocnie oddalone, zatem na chwilę obecną sposobem na rozwiązanie tego konfliktu jest wyjście wspólnika mniejszościowego ze spółki poprzez sprzedaż jego udziałów w spółce, bądź też umorzenie tych udziałów za zapłatą odpowiedniego wynagrodzenia. Strony podejmowały przecież próbę podjęcia takich czynności, powód jest wciąż zainteresowany wyjściem ze spółki, ale za godziwą zapłatą. Tymczasem sprzedaż istotnego w spółce majątku w postaci udziałów w spółce (...) bez wątplenia obniża wartość spółki (...), a tym samym pomniejsza prawo powodowego wspólnika do uzyskania godziwej zapłaty. Sąd nie kwestionuje co do zasady prawa wspólników do sprzedaży majątku, niemniej sprzedaż taka musi służyć rzeczywistym interesom spółki oraz nie może krzywdzić jednego wspólnika dając wymierne korzyści dla pozostałych, sytuacja taka występuje jednak na skutek podjęcia przez NZW zaskarżonych uchwał, bowiem wspólnicy pozwanej spółki (...) jako nabywcy udziałów czerpią korzyści z tej transakcji zawartej po stronie nabywcy po nierynkowej cenie, zaś z korzyści tej z uwagi właśnie nierynkowy charakter transakcji sprzedaży został w istotny sposób ograniczony powodowy wspólnik.

Z tych względów sąd uwzględnił powództwo o stwierdzenie nieważności punktu 2 Uchwały nr (...) na podstawie art. 252 §1 ksh jako sprzecznej z art. 239§1 ksh w zw. z art. 238 §2 ksh oraz uchylił Uchwały nr (...) oraz punkt 1 Uchwały nr (...) na podstawie art. 249 §1 ksh jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i jednocześnie godzące w interesy majątkowe spółki i mające na celu pokrzywdzenie powodowego wspólnika. O celu pokrzywdzenia przesądza fakt, iż krzywdzą de facto powoda, co sąd już wyżej uzasadnił, a taką interpretację celu pokrzywdzenia dopuszcza i doktryna i orzecznictwo. Sąd w tym składzie w pełni podziela ten pogląd, niezmiernie trudno bowiem jest udowodnić, iż podejmując uchwały wspólnicy działali z zamiarem bezpośrednim pokrzywdzenia innego wspólnika.

O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 180 kpc w zw. z art. 98 §1 i 3 kpc. Na koszty te po stronie powoda złożyły się: opłata od pozwu łącznie w wysokości 4.000zł, skoro sąd stwierdził nieważność, a częściowo uchylił jedną uchwałę, zaś uchylił drugą uchwałę (przedmiotem zaskarżenia były w istocie dwie uchwały, od każdej z nich pobiera się opłatę w wysokości 2.000zł), przy czym nie doszło do rozpoznania powództwa ewentualnego, co skutkowało zwrotem z urzędu powodowi nienależnej z tego tytułu opłaty w wysokości 2.000zł na podstawie art. 80.1 Ustawy o kosztach sądowych... Na koszty te złożyło się również minimalne wynagrodzenie radcowskie pełnomocnika powoda według taryfy obowiązującej na datę złożenia pozwu 360 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa: 17zł i wydatki na opinie biegłych łącznie 10.448,05 zł. W zakresie zwrotu reszty niewykorzystanych wydatków sąd orzekł na podstawie art. 84.1 cyt. Ustawy.